

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Modi LX Sacrae Orationis variè Formandæ

Kojałowicz, Kazimierz Wijuk

Antverpiae, 1668

Modus Qvartus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69292](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69292)

facti, donec Societas Jesu in mundo compareret: quæ, excitatis, illis ipsis diebus, singularibus pietatis exercitiis, ac propositis indulgentiis, Diabolo suam portionem eriperet. At quod laudi Societatis tribuitur, libenter aliis, ex communi genio, concessero. Illud verissimum est, planè hos dies, Deo, per homines eripi, & Dæmoni vendicari. Alias itur: hîc ruitur ad infernum. Placet etiam præcipitari à sociis familiaribus, vicinis, etiam ignotis. O si oculi nostri aperirentur! O si pericula salutis clarè paterent! pluribus nos profectò hostibus circumdatos videremus, quam advertère Syri, percussi ab Elisæo cœcitate, 4. Reg. 6. & in mediam Samariam inducti. Domine ut videam! & ut videamus in bonitate electorum tuorum: ad letandum in letitia gentis tuæ, Psal. 105, 15.

MODUS QUARTUS.

SECUNDUM unum tantum, ex prædictis sensum, sententia explicatur: sed ipse sensus geminatur, aut multiplicatur: vel moralem sensum, ad diversam circa mores instructionem, referendo: vel Allegoriam, ad diversa fidei documenta, & sic de aliis. E. g. dicturus Dominica 4. post Epiphaniam, inquirere posses: Cur ascendente Jesu in naviculam, *motus sit permissus in mari.* Julius Cæsar, nauclero inter fluctus trepido, *Ne, inquit, timeas, Cæsaris fortunam vehis.* Nec navi, in qua Christus melius conveniebat, & ecce motus factus est in mari,

ri,

ri, Matth. 8. Dat causam Allegoricam D. Hier. in gloss. Strab. *Qui magna fecit in terra, transit ad mare, ut & ibi faciat, & Dominus maris ac terræ appareat.* Dari etiam altera posset, factum id; ut doceret, nec in ecclesiæ navi, nec in rebus publicis, nec in homine signum esse absentia divina: si fluctuare & turbari permittatur. Jud. 6. ait Angelus ad Gedeon: *Dominus tecum virorum fortissime. Dixitq; ei Gedeon: Obsecro mi Domine, si Dominus est nobiscum, cur apprehenderunt nos hæc mala omnia?* Cui Angelus propositum persequens: *Vade in hac fortitudine tua, & liberabis Israël.* Ecce turbatio, & tamen Dominus præsens. Plures sensus facile quærenti occurrent.

P R A X I S

Dominica secunda Adventus.

Cæci vident, claudi ambulant, Matth. 4.

Accessus & Propositio. Magnæ Joannis legationi gravissima Christi data est responsio, idq; rerum, & miraculorum. *Enntes, inquit, dicite Joanni, cæci vident, claudi ambulant.* At non hoc videtur quæsitum, verum illud: *Tu es qui venturus es?* Latet hîc, procul dubio, mysterium, quod jam expendemus.

Confirmatio per sensum geminum
Moralem.

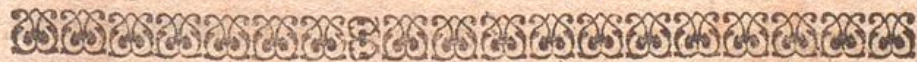
Sensus primus Moralis. Nullo judicio hominem melius agnoveris, quàm ex operibus. Ne crede titulis, ne crede nominibus: larvæ sunt, umbræ

sunt, & præter verba, nihil sæpe solidi habent. Tertull. cap. 4. de exhort. Casti: tribuit operibus *Prophetia efficaciam*. Prophetia duo potissimum habet: alterum, quod occulta enunciet: alterum, quod sine falsitate enunciet. Tales sunt Prophetiæ operum. Celent se lupi sub pellibus ovium; ignobiles animæ sub serico Patritiorum; dejectæ mentes sub purpura Principum. Opera interroga, & pandent dolos, atque rem sincerè edisserent. D. Hieronymo somnianti, persona gravis flagello armata apparuisse perhibetur, ac inde quæsiuisse quis esset? Cum ille affirmâsset: se Christianum esse. Ciceronianus magis es, inquit, quàm Christianus (quod ætate florida lectioni ejus majori diligentia incumberet) atque ideò tot plagis tamque gravibus affecisse, ut evigilans magno sibi cum sensu à Cicerone, ad stylum & lectionem, Christiano digniorem, se referret. O quot sunt, qui si nunc interrogentur; Tu quis es? respondebunt, Christiani sumus. At interroga opera eorum, & audies dici: Hic totus Bacchus est; ille Epicurus; ille Machiavellus. De his D. Augustin. serm. 50. *Multi postes habent signatos (scilicet cruce) & intus non manet habitator. Facile habent in fronte signum Christi, sed non recipiunt in corde verbum Christi.* Unde & eosdem alloquens cap. 6. in Joan. *Non audio quid sonet, sed video quid vivat. Opera loquuntur, & verba requirimus? Quis malus, non bene vult loqui?* Opera, hominem quis sit, optimè indicant: atque ideò operibus Christus Joanni respondet, ut jam de ingratis Judæis, Joannes

nes

nes inferret, quod deinde ipse Servator asseruit Joan. 15, 24. *Si opera non fecissem in eis, quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent.*

Secundus Moralis sensus. Neque id solùm nos Dominus docere voluit, verum ingens & excellentissimum persuadendi artificium, Concionatoribus, & Magistris, exemplo tradidit: quod est, doctrinam probare factis, & præcepta firmare vitâ, scilicet, *verba habent suadelam*, inquit Clem. Alexandr. *exempla violentiam, nec tam videntur suadere, quàm cogere*, 2. Stromat. II. & Joan. 5. clamat Servator: *Opera quæ ego facio, testimonium perhibent de me*, & Joan. 10. *Operibus credite*, & ejusdem 14. *propter opera ipsa credite. Magnam igitur injuriam facit magistro, qui se discipulum fatetur ejus, cujus non sequitur institutum*, ait Chrysoft. serm. 94. *qui verbis predicat, & opera non curat, qui una manu edificat, & altera subruit. Quid adeò simile? loquitur ironicè Tertull. in Apollog. c. 46. Philosophus, & Christianus? Gracie discipulus, & coeli? fame negotiator, & vita? verborum & factorum operator? rerum operator, & destructor veritatis? interpolator & integrator, furator ejus & custos? Multi tamen his similes evadunt, qui non satis meminerunt, vivam eruditionem ad mortuam adungi oportere.* Isid. lib. I. epist. 396.

MODVS QVINTVS.

Sententiæ assumptæ diversæ lectiones adferuntur. V. g. Vulgata, Septuaginta, Hæbrea, & se-